

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 26P/81/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8724202872
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2024:8724202872.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. dieťa: A. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. C. D. XX, toho času E. F. G. H., zastúpené opatrovníkom: Úrad práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov – matky: I. A., E. J., nar. XX. XX. XXXX, a otca: E. A., nar. XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom B. C. D. XX, za účasti Reedukačného centra Veľké Leváre, so sídlom Veľké Leváre 1106, v konaní začatom z úradnej povinnosti o zhodnotenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

- Konštatuje, že výchovné opatrenie uložené rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. 28P/21/2023 - 29 zo 16. 10. 2023 splnilo svoj účel.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

- Uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 28P/21/2023 - 44 zo 06. 05. 2024 začal súd konanie z úradnej povinnosti o zhodnotenie výchovného opatrenia u mal. dieťaťa. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 28. 06. 2024.
- Z odôvodnenia predmetného uznesenia vyplýva, že Okresný súd Poprad rozsudkom č. k. 28P/21/2023 - 39 zo 16. 10. 2023 zrušil uznesenie Okresného súdu Poprad č. k. 28P/12/2023 - 19 z 19. 07. 2023 a nariadil výchovné opatrenie nad maloletým A. A., nar. XX. XX. XXXX, a to pobyt v zariadení na zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. dieťaťa, a to najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré sa bude realizovať v Reedukačnom centre Veľké Leváre, so sídlom Veľké Leváre 1106. Zaviazal matku I. A., nar. XX. XX. XXXX, prispievať na výživu maloletého A. sumou 30 % sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťaťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci na účet Reedukačného centra Veľké Leváre, odo dňa doručenia tohto rozsudku matke. Zaviazal otca E. A., nar. XX. XX. XXXX, prispievať na výživu maloletého A. sumou 30 % sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťaťa mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci na účet Reedukačného centra Veľké Leváre, odo dňa doručenia tohto rozsudku otcovi. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 25. 11. 2023. Dňa 24. 04. 2024 bola tunajšiemu súdu doručená správa o zhodnotení účelu výchovného opatrenia, v ktorej závere je uvedené, že uložené výchovné opatrenie plní svoj účel a reedukačný proces vedie k zmene správania maloletého. Opakované výchovné opatrenie by bolo neopodstatnené a je v záujme maloletého výchovné opatrenie ukončiť. V zmysle § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd priebežne hodnotí účel uloženého výchovného opatrenia, aby pred uplynutím doby uloženej v rozhodnutí, vedel zhodnotiť účel. Súd podľa § 23 ods. 2 CMP začal konanie bez návrhu.

3. Uznesením č. k. 26P/81/2024 - 6 zo 17. 07. 2024 súd ustanovil za kolízneho opatrovníka Úrad práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok mal. dieťaťu: A. A., nar. XX. XX. XXXX, na zastupovanie v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod spisovou značkou 26P/81/2024.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 12. 08. 2024, na ktoré sa dostavili matka mal. dieťaťa, maloleté dieťa a opatrovník maloletého dieťaťa. Nedostavil sa otec mal. dieťaťa, u ktorého mal súd doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané a ktorého neprítomnosť ospravedlnila matka mal. dieťaťa z dôvodu pracovných povinností v Bratislave. Matka mal. dieťaťa uviedla, že otec mal. dieťaťa má vedomosť o pojednávaní a súhlasí, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Nedostavilo sa Reedukačné centrum Veľké Leváre, u ktorého mal súd doručenie predvolania riadne a včas vykázané a ktoré svoju neúčasť ospravedlnilo písomným podaním doručeným súdu 05. 08. 2024 z dôvodu značnej vzdialenosti a s tým súvisiacich finančných nákladov. Súhlasilo, aby súd pojednával aj bez ich prítomnosti.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky mal. dieťaťa, výsluchom zástupcu opatrovníka mal. dieťaťa, zisťovaním názoru maloletého a oboznámením sa s obsahom spisu, a to uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 28P/21/2023 - 44 zo 06. 05. 2024, správou ÚPSVaR Kežmarok z prešetrenia rodinných pomerov z 18. 07. 2024, správou obce Stráne pod Tatrami o povesti rodiny z 19. 07. 2024, hodnotiacou správou Reedukačného centra Veľké Leváre z 23. 07. 2024, odpoveďami na lustrácie účastníkov v Registri obyvateľov SR, obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 28P/21/2023 a zistil nasledové.

6. Matka mal. dieťaťa vo výpovedi na pojednávaní uviedla, že jej syn 25. 05. 2024 prišiel domov, je poslušný, pomáha, nevysťrája a neuteká z domu. Upozornila ho, že ak nebude poslušný, znova pôjde do reedukačného centra. Syn ukončil povinnú školskú dochádzku. Na prácu má dosť času, nepracuje a nechodí na fušky. Syn počúva aj manžela. Odkedy prišiel domov, nič nevyviedol. Chodíeva vonku, ale pravidlá rešpektuje. Matka mal. je nezamestnaná, vedená na úrade práce v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

7. Zástupca opatrovníka mal. dieťaťa vo výpovedi na pojednávaní uviedol, že sa v plnom rozsahu pridriavajú správy, ktorú doložili 24. 04. 2024. Maloletý A. bol do Reedukačného centra Veľké Leváre umiestnený dňa 09. 08. 2023. Návštevy A. v zariadení a tiež správy zariadenia im potvrdili, že A. bol chlapec tichší, málo komunikatívny a veľmi ovplyvniteľný, a to najmä v negatívnom smere, čo sa prejavilo jeho opakovanými útekmi, na ktoré sa dal nahovoriť kamarátmi. Sociálna pracovníčka a psychologička zariadenia hodnotili A. ako chlapca slušného, bezproblémového, nekonfliktného, pokojného, v tej dobe dodržiaval vnútorný poriadok zariadenia. Mal snahu na sebe pracovať. Často vyhľadával prácu navyše. Vzhľadom na vyššie uvedené vyjadrenia pracovníkov zariadenia, zlepšujúceho sa správania maloletého A., taktiež na vyjadrenie matky, možno konštatovať, že výchovné opatrenie nad maloletým priebežne a aj v závere splnilo účel.

8. Maloletý počas pohovoru uviedol, že sa polepšil, do centra sa už nechce vrátiť. Utekal zo zariadenia, pretože chcel byť s rodinou. Rodičov už počúva, nerobí nič zlé. V centre tiež počúval, robil, čo mu kázali, ale už sa tam nechce vrátiť.

9. Okresný súd Poprad rozsudkom č. k. 28P/21/2023 - 39 zo 16. 10. 2023 nariadil výchovné opatrenie nad maloletým A. A., nar. XX. XX. XXXX, a to pobyt v zariadení na zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. dieťaťa, a to najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré sa bude realizovať v Reedukačnom centre Veľké Leváre, so sídlom Veľké Leváre 1106.

10. Podľa správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny z prešetrenia rodinných pomerov z 18. 07. 2024 maloletý A. sa počas pobytu v zariadení nedopustil opakovanej trestnej činnosti, nevznikla mu žiadna nová priestupková ani trestná činnosť, správanie maloletého v zariadení bolo bez výraznejších problémov, s maloletým a jeho rodičmi úrad aktívne pracuje na zlepšení starostlivosti o menovaného zo strany rodičov, a preto pominul dôvod uloženia výchovného opatrenia. Zo strany sociálneho kurátora zhodnotili, že výchovné opatrenie nad maloletým, a to pobyt v zariadení na zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov mal. dieťaťa splnilo účel, a navrhli výchovné opatrenie ukončiť.

11. Zo správy obce Stráne pod Tatrami o povesti rodiny z 19. 07. 2024 vyplýva, že maloletý pochádza zo siedmich detí. Rodičia žijú spolu s piatimi mal. deťmi v tamojšej rómskej osade v jednoduchom murovanom obydľí, postavenom bez stavebného povolenia, v skromných bytových a sociálnych pomeroch. Obaja rodičia sú nezamestnaní. Obec je osobitným príjemcom prídavkov na jedno dieťa z dôvodu záškoláctva.

12. Podľa správy Reedukačného centra Veľké Leváre z 23. 07. 2024 adaptačná fáza maloletého prebehla pozvoľna, len pomaly si zvykal na režim a pravidlá RC. V kolektíve bol nenápadný, nekonfliktný, ale veľmi ľahko ovplyvniteľný, najmä v negatívnom smere. Autority rešpektoval, povinnosti si plnil, vnútorný poriadok zariadenia opakovane porušil útekmi. Jedná sa o introvertne ladenú nezrelú simplexnú pubescentnú osobnosť s intelektom v strednom pásme mentálneho postihnutia. Je emocionálne nezrelý, sociálne aj emocionálne deprivovaný. Má slabú slovnú zásobu, oslabenú pamäť a kolísavú pozornosť. Pôsobí ticho, málo rozpráva. Reedukačný proces sa javí úspešný, výchovné opatrenie splnilo svoj účel. Dňa 25. 05. 2024 skončilo výchovné opatrenie a mal. A. bol vyradený z ich evidencie.

13. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon o rodine), nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení, určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

15. Podľa § 37 ods. 4 písm. a) Zákona o rodine, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48 budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom.

16. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, prvá veta, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia.

17. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že výchovné opatrenia nariadené rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. 28P/21/2023 - 39 zo 16. 10. 2023 splnilo svoj účel. Z výpovedí účastníkov na pojednávaní a predložených správ ÚPSVaR Kežmarok z prešetrenia pomerov rodiny vyplýva, že maloletý A. sa počas pobytu v zariadení nedopustil opakovanej trestnej činnosti, nevznikla mu žiadna nová priestupková ani trestná činnosť, správanie maloletého v zariadení bolo bez výraznejších problémov, s maloletým a jeho rodičmi úrad aktívne pracuje na zlepšení starostlivosti o menovaného zo strany rodičov, a preto pominul dôvod uloženia výchovného opatrenia. Maloletý rodičom pomáha, rešpektuje ich a neuteká z domu. Procesný opatrovník maloletého dieťaťa uviedol, že, výchovné opatrenie splnilo svoj účel a nie je potrebné v ňom pokračovať. Súd preto skonštatoval, že výchovné opatrenie uložené rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. 28P/21/2023 - 29 zo 16. 10. 2023 splnilo svoj účel.

18. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

20. Podľa § 58 ods. 1 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania účastníci neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Poprad.

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania (§ 127 a § 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).